

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15Co/348/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6713219457
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Klaudia Kosková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6713219457.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci navrhovateľa D.. D. B. nar. XX. XX. XXXX, bytom D. č. XXX/X, XXX XX V. H., občan SR, zast. JUDr. Erikou Mochneckou, advokátkou, Advokátska kancelária, T. G. Masaryka 14/A, 984 01 Lučenec za účasti vedľajšieho účastníka na strane navrhovateľa Združenie na ochranu finančného spotrebiteľa OFS, Petzwalova 12, 949 12 Nitra, IČO: 42 205 735 proti odporcovi RAPID life životná poisťovňa, a. s., so sídlom Garbiarska 2, 040 71 Košice, IČO: 31 690 904, o zrušenie rozhodcovských rozsudkov, na odvolanie navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Zvolen zo dňa 30. 01. 2014, č. k. 11C/228/2013-53, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd konanie zastavil a o trovách rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Rozhodnutie odôvodnil tým, že výzvou zo dňa 15. 11. 2013 bol navrhovateľ vyzvaný na zaplatenie súdneho poplatku z podaného návrhu vo výške 331,50 €. Výzva bola právnej zástupkyňi navrhovateľa doručená dňa 25. 11. 2013. Navrhovateľ súdny poplatok nezaplatil, súd preto konanie zastavil podľa § 10 ods. 1 zák. č. 71/1992 Zb. v znení neskorších predpisov, pretože na toto konanie sa nevzťahuje oslobodenie od platenia súdneho poplatku podľa § 4 ods. 2 písm. za) zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v znení neskorších predpisov. O trovách konania prvostupňový súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

Proti uvedenému rozhodnutiu podal odvolanie navrhovateľ. Namietal, že okresný súd nesprávne právne posúdil vec, aj keď správne uviedol, že rozhodcovské konania o preskúmanie zákonnosti a postupu a záverov rozhodcovského rozsudku sú konaniami podľa zák. č. 244/2002 Zbierky zákonov o rozhodcovskom konaní, ktoré sa spoplatňujú podľa položky 3 písm. c) Zákona o súdnych poplatkoch, avšak inštitút ochrany spotrebiteľa a právna úprava oslobodenia od poplatku upravená v § 4 ods. 2 písm. za) Zákona o súdnych poplatkoch je ustanovením špeciálnym oproti všeobecnej právnej úprave. Ust. § 4 ods. 2 Zákona o súdnych poplatkoch upravuje takzvané osobné oslobodenie od súdneho poplatku, kde v zmysle písm. za) je od poplatku oslobodený spotrebiteľ domáhajúci sa ochrany svojho práva podľa osobitného predpisu. V odkaze je uvedené ako príklad § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Zb. o ochrane spotrebiteľa. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 3Cdo/65/2011, nález Ústavného súdu SR, sp. zn. I ÚS.306/2010 zo dňa 08. 12. 2010, ako aj na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. 15Co/185/2013 zo dňa 13. 06. 2013. Na základe uvedených skutočností navrhol, aby odvolací súd v súlade s ust. § 221 ods. 1 písm. i) O. s. p. zrušil uznesenie prvostupňového súdu a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu danom ust. § 212 ods. 1 O. s. p. a bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 1, 2 O. s. p. uznesenie okresného súdu zrušil podľa ust. § 221 ods. 1 písm. h) O. s. p. a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že prvostupňový súd nesprávne aplikoval príslušné normy a nesprávne ich vyložil. Ust. § 4 ods. 2 Zákona o súdnych poplatkoch upravuje tzv. osobné oslobodenie od súdneho poplatku, kde v zmysle písm. za), je od poplatku oslobodený spotrebiteľ domáhajúci sa ochrany svojho práva podľa osobitného predpisu. V odkaze je uvedené ako príklad § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Odvolací súd poukazuje na to, že spotrebiteľské právo patrí k dynamicky sa rozvíjajúcim oblastiam súkromného práva, čo sa deje najmä pod vplyvom činnosti Európskej únie a jej orgánov. Základnou funkciou a cieľom právnych noriem regulujúcich ochranu spotrebiteľa je ochrana spotrebiteľa ako tzv. slabšej strany v právnych vzťahoch s dodávateľmi tovaru a služieb. Postavenie spotrebiteľa ako slabšej strany vychádza z toho, že spotrebiteľ sa ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii a na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšiu znalosť práva a lepšiu dostupnosť právnych služieb, a napokon možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne, cestou formulárových zmlúv. Pre takýto vzťah je charakteristické, že podnet na zmluvné konanie pochádza spravidla od dodávateľa, pričom spotrebiteľ nie je na to pripravený, pri kontraktácii je využívaný moment prevapenia a neskúsenosti spotrebiteľa.

Zaplatenie súdneho poplatku patrí k vecným procesným podmienkam vzhľadom na právne následky jeho nezaplatenia spočívajúceho v zastavení konania. V čl. 46 Ústavy SR sa ako základné ľudské právo zaručuje právo súdnu a inú právnu ochranu. Zákon o súdnych poplatkoch (465/2008 Z. z.) novelizoval § 4 Zákona. Od poplatku je tak oslobodený spotrebiteľ domáhajúci sa ochrany svojho práva podľa osobitného predpisu. Zákon v poznámke pod čiarou uvádza len príkladmo takýto osobitný predpis, pričom poznámka nemá všeobecne záväzný charakter, ale iba informatívnu hodnotu. Oslobodenie spotrebiteľa od súdnych poplatkov spočíva v tom, že platenie súdnych poplatkov odrádzalo spotrebiteľov uplatňovať svoje nároky súdnou cestou, resp. brániť svoje práva, či už v pozícii odporcu alebo povinného. Citované ustanovenie Zákona o súdnych poplatkoch nemožno vykladať formalisticky, ale prihliadať na účel, na ktorý má slúžiť, teda umožniť spotrebiteľovi domôcť sa ochrany svojho práva bez toho, aby bol odrádzaný povinnosťou platiť súdny poplatok. Odvolací súd zastáva názor, že navrhovateľ sa ochrany svojho práva podľa osobitného predpisu (zák. č. 244/2002 Z. z.) domáha ako spotrebiteľ, je nepochybné, že ide o spotrebiteľský vzťah. Jeho návrh na začatie konania má základ vo vzťahu medzi účastníkmi, ktorý bol spotrebiteľským vzťahom, a preto sa na neho vzťahuje zákonné oslobodenie od súdnych poplatkov podľa § 4 ods. 2 písm. za) Zákona o súdnych poplatkoch. Vo všeobecnosti možno konštatovať, že spotrebiteľ je oslobodený od súdneho poplatku vo všetkých súdnych konaniach, v ktorých je druhou stranou dodávateľ a spor vyplýva zo spotrebiteľskej zmluvy. Z hľadiska výkladu citovaného ustanovenia odvolací súd poukazuje na závery Ústavného súdu SR, ktorý vymedzil skutkovú podstatu formalizmu tak, že orgánom verejnej moci a predovšetkým súdom nemožno tolerovať pri interpretácii zákonných ustanovení prílišný formalistický postup, ktorý vedie k zjavnej nespravodlivosti. Všeobecný súd nie je absolútne viazaný doslovným znením zákona, ale môže a musí sa od neho odchýliť, pokiaľ to vyžaduje účel zákona, história jeho vzniku, systematická súvislosť alebo niektorý z ústavných princípov. Pri výklade a aplikácii právnych predpisov teda nemožno opomínať ich účel a zmysel, ktorý nie je vyjadrený len v slovách a vetách, toho ktorého zákonného predpisu, ale i v základných princípoch právneho štátu (nález ÚS SR. sp. zn. I. ÚS 306/2010 zo dňa 08. 12. 2010). Odvolací súd zastáva názor, že na daný prípad sa vzťahuje zákonné oslobodenie od platenia súdneho poplatku, a preto rozhodnutie prvostupňového súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, v ktorom bude pokračovať v zmysle návrhu na začatie konania.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.